

AZMİ MİLLİ YURDU NİZAMNAMESİ

Doç. Dr. İhsan GÜNEŞ*

Kuruluşu M.Ö. 18. yüzyıllara kadar uzanan Ankara, Yeni Türkiye Devleti'nin tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı başladığında Ankara gelişmemiş tipik bir Anadolu kenti kimliğine sahipti. Kentte Türkler, Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler iç içe yaşıyordu. 1914 nüfus sayımına göre Ankara sancağının nüfusu 84.665 idi.

Bunun 69.066'sı Müslüman, 3327'si Rum 11246'sı da Ermeniydi.¹ Kent merkezinin nüfusu ise 25-30 bin civarındaydı.

Diğer Anadolu kentlerinde olduğu gibi Ankara halkının büyük bir bölümü tarımla uğraşıyordu. Eşraftan bazıları ise tiftik ticareti yapıyordu. Müslüman olmayan kesim ise daha çok ticaretle uğraşıyordu.²

Mondros Mütarekesinden sonra İtilaf Devletleri yer yer ülkeyi işgal etmeye başlamıştı. Ankara, Anadolu yol ağı üzerinde bulunduğu, aynı zamanda önemli bir stratejik konuma da sahip olduğu için İtilaf Devletleri buranın da denetim altında tutulmasını zorunlu görmüşlerdir. Nitekim aralık ayı içinde İstanbul'dan trenle Ankara'ya gelen iki bölük İngiliz askeri, Ankara istasyonunu işgal etmiştir. İngilizleri gören Fransızlar da Ankara'ya asker göndermişlerdir. Fransız askerlerinin komutanı Boizeau Türkler arasında Fransız sevgisini yaymak için büyük bir çaba içine girmiştir.

İngiliz ve Fransız askerlerinin varlığından güç alan azınlık unsurları toplumsal uzlaşmayı bozmaya yönelmişlerdir. Köylülerin mallarını ellerinden almaya, onlara saldırmaya başlamışlardır. Daha da ileri giderek Enver Paşa'nın emriyle İttihad ve Terakki Fırkasının klübü

* Anadolu Üniversitesi Tarih Bölümü

1 bkz. Meir Zamir "Population Statistics of the Ottoman Empire in 1914 and 1919" Middle Eastern Studies, vol. 17, Number. 1, January 1981, p. 91.

2 Vehbi Koç. Hayat Hikayem İstanbul: 1973. s. 11.

olarak inşa ettirilen, fakat henüz bitirilememiş olan binayı yıkmaya kalkmışlardır.³ Azınlıkların bu davranışları kuşkusuz içten içe halkın tepkisine neden olmuştur. Bu sırada Samanpazarında bir müslüman kadının saldırıya uğraması ise tepkileri iyice artırmıştır.

Ankara'ya gelen İngiliz birliğinin komutanı Türklerle uzun yıllardan beri ticari ilişki içinde bulunan Whittan'ı ailesinden geliyordu⁴. Birliğin komutanı Yüzbaşı Vitol ve diğer askerler, askeri ve siyasi güçlerini kullanarak Ankara'daki ticareti kendi ulusal çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye çalışıyorlardı.⁵ İşgalci güçlerin bu tavrı da Ankara eşrafını oldukça rahatsız ediyordu.

Osmanlı İmparatorluğunun varlığını ve bütünlüğünü İngiltere'ye yaslanmakta gören hükümet; İstanbul'da kurulan İngiliz Muhibleri Cemiyetini yurdun çeşitli yörelerine yaymak istiyordu⁶. Bu sırada Ankara'da vali olarak bulunan Muhittin Paşa'da İstanbul'un politikasına uygun davranarak Ankara'da İngiliz Muhibleri Cemiyeti'nin bir şubesini açmaya ve devlet memurlarıyla yurttaşları bu cemiyete üye yapmaya gayret ediyordu⁷. Daha da ileri giderek İstanbul yönetimine karşı halk üzerinde etkin olabilecek kişileri tutukluyordu.

Halkın büyük çoğunluğu İstanbul Hükümetinin düşüncelerini bilmediği gibi ülkenin yer yer işgal edildiğinden de yeterince haberdar değildi. Ancak asker ve sivil kimi aydın ülkede olup bitenlerin farkında idi. Beşinci Kolordu Kurmay Heyetinden Ziya Paşa'nın oğlu Kurmay Yüzbaşı Naim Bey'de böyle aydınlardan biriydi.

Savaşa yorgun olduğu kadar sosyal ve ekonomik sıkıntı içinde bulunan halk İngiltere'ye karşı konulamıyacağını düşünüyordu. Bu

3 Enver Behnan Şapolyo, Mustafa Kemal Atatürk ve Milli Mücadele tarihi, İstanbul: 1958, s. 347.

4 Şapolyo, a.g.e., s. 346.

5 Ali Fuat Cebesoy Mili Mücadele Hatıraları. s. 53 vd. Kamil Erdeha, Milli Mücadelede Vilayetler ve Valiler, İstanbul: 1975. s. 233.

6 Fethi Tevetoğlu, Milli Mücadele Yıllarındaki Kuruluşlar. Ankara: 1988. s. 53-141; Tarık Zafer Tunaya, Siyasi Partiler. C. 2. İst.: 985. s. 472 vd. Şerafettin Turan Türk Devrim Tarihi c. 1. Ankara: 1991. s. 137 vd.

7 Mahmut Goloğlu, Üçüncü Meşrutiyet Ankara: 1970. s. 7. Şapolyo. Mustafa Kemal ve Büyük Millet Meclisi Tarihçesi Ankara: 1969. s. 9. Bayram Sakallı Ankara ve Çevresinde Milli Faaliyetler. Ank.: 1988. s. 45. Şapolyo, Mustafa Kemal Atatürk.. s. 349.

da halkı edilgen bir hale sokuyordu. İşte asker ve sivil aydınlara düşen görev bu edilgen halkı, etkin hale getirebilmektir. Bu amaca ulaşabilmek için halkın bilinçlendirilmesini sağlayacak örgütlerin oluşturulması gerekiyordu. Zira çeşitli yörelerde düşmanın işgalci eylemleri durmadan büyüyordu.

İzmir'in işgaline "denk düşen günlerde" Naim Bey'in çağrısı ile Ankara'da bulunan "Sultanı ve Muallim Mektebi" öğretmenleri bir toplantı yapmışlardı. Kuşkusuz toplantının ana konusunu; halkı uyan-dırmak ve düşmana karşı koyabilmek için nelerin yapılması sorusu oluşturmuştur. Tartışmalar sürerken Mahir (İz) "Azmi Milli" adıyla bir örgütün kurulmasını önermiş ve bu öneri kabul edilmiştir. Böylece Ankara'da Azmi Milli adıyla bir örgütün tohumu atılmıştır⁸.

Yarbay Mahmut Bey'in yardımı ile Kimyager Avni Refik Berkman, Öğretmen Mahir İz, Ayaşlı Ali Rıza, Öğretmen Yakup, Ekrem ve Fevzi Beylerden oluşan bir örgüt kurulmuştur⁹.

"Azmi Milli Yurdu" olarak kendini adlandıran bu örgüt, dört bölümden oluşan yirmibir maddelik bir tüzük hazırlamıştır. Tüzüğün Birinci Bölümü Esasat ve Zeaif, İkinci bölümü Teşkilat ve Selahiyat, üçüncü bölümü Varidat ve Masarifat, dördüncü bölümü de Müteferrik başlıklarını taşımaktadır¹⁰. Tüzüğe göre, Azmi Milli Yurdu Vatanın "Saadet ve Selameti" amacıyla kurulmuştur. Ülkedeki aktif siyaset yapan siyasal partiler ya da siyasal örgütlerle ilişkisi yoktu. Vatanın saadet ve selameti ulus bireylerinin bilimsel, düşünsel, duygusal, bedensel ve iktisaden geliştirilmelerine yardımcı olmakla elde edilebilir. Çünkü bunların gerçekleşmesiyle ulusal direnç ve ulusal kültür de yücelir¹¹.

Yurt üyelerinin ulusal direncini geliştirebilmek için, genel ve özel toplantılar yapılmalı izcilik adı altında alt örgütler kurulmalı, gece dersleri açılmalı, ihtiyacı olan öğrencilere yardım edilmeli, erdemli öğrenciler de desteklenmeliydi. Bunun yanında çeşitli eğlenceler düzenlenerek, tiyatro gösterileri sunularak halkın eğitim ve kültür düzeyi geliştirilmeli; ekonomi ve ticaretin canlanmasını sağlayacak -sözlü yazılı- her türlü yardım yapılmalıydı¹².

8 Mahir İz, Yılların izi. İstanbul: 1975. s. 69.

9 bkz. Goloğlu, a.g.e., s. 7. Şapolyo, a.g.e., s. 349.

10 Azmi Milli Yurdu Nizamnamesi. Ankara: 1335.

11 a.g.e. s. 1.

12 a.g.e., s. 1.

Tüzüğe göre yurda kaydını yaptıran tüm üyeler aktif üyedir. Ancak maddi ve manevi bakımdan yurda yardım eden "erdemli" bireylerin onursal üye sayılmalarını engelleyen bir hüküm de yoktur. Aktif üyelerin görevleri genel kurul kararıyla saptanır yönetim kurulunun onayıyla uygulanırdı¹³.

Yurda üye olabilmek için aktif üyelere en az iki kişinin yazılı istekte bulunması, yönetim kurulunun da bu isteği onaylaması gerekiyordu. Üye olan her birey en az 20 kuruş aidat ödemek zorundaydı¹⁴.

Yurt tarafından görevlendirilmediği halde görevliymişcesine davrananların, verilen görevi yapmayanların yurdu kendi çıkarları uğruna kullananların, yurt üyeleri arasında ayrımlara, dedikodulara yol açanların, rüşvet alanların yurtla ilişkileri kesilecekti. Yurt üyeliğinden çıkarma kararının genel kurulca da onaylanması zorunluydu¹⁵.

Yurt'un yönetiminden, yönetim kurulu sorumluydu. Yönetim Kurulu genel kurul tarafından seçilecekti. Yönetim kurulu 7 kişiden oluşacak seçim gizli oy ve çoğunluk esasına göre yapılacaktı. Seçilen bu yedi kişi kendi içinden birini başkan, birini kâtip ve birini de idare memuru olarak belirleyecekti¹⁶.

Her üç ayda bir yönetim kurulu üyelerinin dördü değiştirilecekti. Engelsiz üst-üste dört toplantıya katılmayan bir yönetim kurulunun yerine seçimde en çok oy almış olanlar getirilecekti. Yönetim Kurulunun en az haftada bir kez toplanması zorunluydu. Yönetim kurulunda tartışılan konular oya sunulacak çoğunluğun kabul ettiği görüş benimsenecekti. İki toplantıda çözüme kavuşturulamayan konu üzerinde ya durulmayacak ya da genel kurul toplantıya çağrılarak sorun buraya aktarılacak ise genel kurul kararıyla çözüme kavuşturulacaktı¹⁷.

Yurdun yönetim kurulu, Genel kurulca seçilecekti. Genel kurul yurdun izleyeceği politikanın genel esaslarını belirleyecek, tüzüğü yorumlayacak, değiştirilmesi gereken yerleri değiştirecekti. Genel kurul aynı zamanda ortak amaç taşıyan örgütlerle de işbirliği yapacaktı.

Genel kurul toplantılarında, kararlar mutlak çoğunlukla alınacaktı. Ancak Yurdun izleyeceği temel politikayı ilgilendirecek ana konularda üçte iki çoğunluk esası aranacaktı.

13 a.g.e., s. 2.

14 a.g.e., s. 2.

15 a.g.e., s. 5.

16 a.g.e., s. 4.

17 a.g.e., s. 4-5.

Genelkurul üç ayda bir kongre yapmak ve bu kongrede toplantıya aid konuları tartışmak, yönetim kurulunca hazırlanan raporu Yurdun üç aylık hesabını görüşmek zorundaydı. İhtiyaç duyulur ise Genel kurul yeni bir yönetim kurulu seçmek ve yeni bir bütçe yapmak hakkına da sahipti¹⁸.

Örgütün gelir kaynakları ne idi? Tüzüğe göre örgütün gelir kaynakları 1. üye aidatları 2. bağışlar 3. kurulacak işyerlerinden, yapılacak yayımlardan ve düzenlenecek eğlencelerden elde edilen gelirler olacaktır¹⁹.

Kuruluş tarihi saptanamayan ancak Ankara'da kurulan ilk, ulusal örgüt olma olasılığı bir hayli yüksek olan Azmi Milli Yurdu üyelerinin ya da bu dönemi yaşamış kimi kişilerin anılarında örgütün bazı çalışmalarından söz edilmektedir. Bu çalışmaların örgüt tüzüğüne uygun düştüğü görülmektedir. Örneğin "Karagün", "Muhteşem Katil" gibi piyeslerin oynatılmasını sağlamış, temsil sırasında Fatih'in Türbesinden adıyla bir tabloların gösterilerek halktaki ulusal duygu uyanıtılmaya çalışılmıştır. Ayrıca, Sanayi Mektebi Atölyesinde geceleri halka ulusal nitelikler taşıyan filimler gösterilerek halkın bilinçlendirilmesine çaba gösterilmiştir²⁰. Böylece "Azmi Milli Yurdu"nun çabalarıyla Ankara halkında ulusal bilincin uyanması sağlanmış, daha sonra kurulacak Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ne uygun bir alt yapı oluşturulmuştur.

"AZMİ MİLLİ YURDU NİZAMNAMESİ"

-Birinci Fesil-

Esasat ve Vezâif

1- Saadet ve selamet-i vatan gaye-i ulu iyesiyle merkezi (Ankara'da) olmak üzere "Azmi Milli" namıyla bir yurt teşekkül etmiştir.

2- Yurdun gayesi; hiç bir cemiyet ve fırka-i siyasiye ile alakası olmamak şartıyla efrad-ı milletin ilmen, fikren, hissên, bedenên ve iktisaden teâlisine hizmet idarekten hars ve azm-i milliyi i'lâ eylemektir.

¹⁸ a.g.e., s. 3.

¹⁹ a.g.e., s. 5.

²⁰ bkz.: "Ankara Nasıl Başkent Olacak İlan Edildi" Ulus Gazetesi 29.10.1948. s. 19. İz. a.g.e., s. 69. Şapolyo. a.g.e., s. 349. Sakallı, a.g.e., s. 46-47.

3- Gayeye vüsül için:

a: Yurt azası cem-i zamanda ve heryerde azm-i millinin inkişafı için lazım gelen her teşebbüsü deruhde ider.

b: Hususi ve umumi musahebeler tertip ve ifa, idman ve izcilik vesaire gibi teşkilatı terğib ve icra ider. Bedi'atı tervic ile müsamere, tiyatro, musikinin ta'mimini vazife bilir.

c: Hars ve ma'arifin i'tilası için her türlü müzaheretü bezl ider. Nitekim; gece dersleri açmak, muhtaç-ı muavenet talebeyi himaye etmek ve fazilet perverlere muin olmak.

d: İktisad ve ticaretin inkişaf ve ta'mimine her suretle fiilen neşriyat ve telkinat ile -gayret eder.

-İkinci Fası-

Teşkilât ve Selahiyet

4- Yurda dahil olan her ferd bila-istisna aza-yı failedendir. Bununla beraber faziletkâr olanlara ve yurda mânen ve maddeten fevkalade muavenetde bulunanlara fahri a'zâ ünvanı verilir.

5- Â'zâyı fâ'ilenin vezaifi; heyeti umuminin kararıyla tayin ve heyet-i idarece tatbik ve infaz edilir.

Azâı Kaydı:

6- A'zâyı fa'ileden La-akali iki zatın tezkiyesini muhtevi bir taleb varakası üzerine idare heyetince ithaz kılınan bir kararla kayd-i kuyud olunur. Taleb varakasında talebin hüviyet ve mesleği gösterilir ve ahlak ve seciyesiyle yurda kabule şayeste olduğu isbat edilir.

Teahüdat:

7- A'zâyı fa'ilenin her ferdi şimdilik la-akall yirmi kuruş aidat-ı şehriye i'tasıyla mükelleftir.

8- Heyet-i Umumice müntehib heyet-i idare, heyet-i umumiyenin vasıta-i icraiyesidir.

Heyet-i Umumiyenin Selahiyeti:

9- Esasat-ı takrir ve tanzim, nizamnameye tefsir ve ta'dil ve sur-u icraiyesi için icrayı teşkil ve kendi gayesindeki cemiyetlerin mesaisine Led-i icab iştirakı ihtiyar itmek münhasıran heyet-i umumiyenin selahiyetidir.

10- Heyet-i Umumiyenin üç ayda bir kongre halinde inikadında ruzname:

- a: Yevm-i içtima aid mevadın müzakeresi,
- b: İdare heyetinin ma'lumat raporuyla üç aylık hesabı,
- c: Heyet-i idarenin intihabı
- d: Bütçesini tanzim etmek

alel tertib ihtiva ider.

11- Heyet-i Umumiye Heyet-i İdare tarafından içtima davet ve heyet-i idare reisi ma'tifetiyle idare edilir.

12- Heyet-i Umumiyenin kararları ekseriyet-i mutlaka ile verilir, yalnız esasata aid kararların mer'iyeti sülûsan-ı ekseriyete iktiranla meşruttur.

İdare Heyet-i:

13- Yurt a'zasının heyet-i umumiyesi bilaçtima rey-i hafi ile ekseriyet-i araya göre yedi zat heyet-i idare olarak intihab olunur. Heyet-i idarede aralarından bir reis, bir katip, muhasip, bir idare memuri tefrik iderler.

14- Heyet-i idare reisi; heyet-i umumiyenin mümessili ve yurdun murahhas mesûlüdür.

15- İdare heyetinin müddet-i hidemati üç aydır. Her üç ay nihayetinde âzânın dördü tebdil edilir. Bunun içinde:

a: Evvel emirde ibka idilecek heyet-i idarenin üç a'zası heyet-i umumiye yerine keza aynı vechle dört âzâ intihab olunur.

b: Çıkanlar ve kalanlar intihab idilmek selahiyetini haizdirler.

c: Çıkanlar intihab idilmek hakkını muhafaza iderler.

d: Heyet-i idarenin tebdilinde katip; muhaberat ve muharreratı; muhasip; kuyudat, makbuzat, senedat ve evrak saireyi; idare memuri de badefer kendisine mevdu; demirbaş eşya vesaireyi üç gün zarfında haleflerine devir ve teslim itmekle mükelleftir.

e: Heyet-i idare azasından biri veya birkaçı bila ma'zeret sırasıyla dört içtima'da bulunamayanlar ile istifa edenlerin yerine en ziyade rey kazananlar dahil olurlar.

16- İdare heyeti zâlel'ade lâ-akall haftada bir defa içtima ider ve bir ihtiyacı fevkalade karşısında bulunduğu zaman reis heyet-i idareyi içtim'aa davet eder.

17- İdare heyeti ekseriyet mutlaka ile ithazı karar ve müteakiben iki içtimada kat'iyetle karar verilemeyen mevadın müzakeresinde sarf-ı nazar eyler. Yahut heyet-i idarenin kararıyla heyet-i umumiye davet olunarak keyfiyet müzakere olunur.

18- Azmi Milli'nin bir sıfat ve selahiyet mahsusatını haiz olmadığı halde böyle görünenler, talep idilen vezâifde nizamname esasatına muhalefet hareketde bulunanlar Azmi Milli'yi yalnız kendi menfaati için alet ithaz edenler ve ettirenler, cemiyet azası arasına cemiyeti gâyesine vusulden men' idecek tefrika ve nifak koyanlar ve koyduranlar, mahalli haysiyet ef'al ve hareketi irtikab edenlerin heyet-i umumiyenin ilk içtimasında tasdik edilmek üzere kayıtları heyet-i idarece terkin idilebilir.

-Üçüncü Fasıll-

Varidat ve Mesarifat-

19- Menbâ'i maliyesi bervech-i atidir.

a: A'zanın mahiye taahhüdleri

b: Teberruat

c: Müessesat ve neşriyatının ve müsamerelerin hasılatıdır.

-Dördüncü Fasıll-

Müteferrik

20- Yurdun biröe dahil-i nizamnamesi olacak; bunun tertip ve teklifi heyet-i idareye, kabul ve mer'iyeti de heyet-i umumiyenin kararına aiddir.

21- Yurd timsal olmak üzere bir nişane-i farika kabul ider. Bunun tayini heyet-i umumiyenin hakkıdır.

• عزم ملی چوردي نظامنامہسى •

— ۱ —

اساسات و وظائف

- ۱ — سادت و سادت وطن بايو غايوبله سرکاري، [تقوم] وکي اوزده، عزم ملی ماديه و روشنگر گشتند.
- ۲ — بوردک تاپمسي، هنج و جمعيت و تاپمسي، ايله علاقه سي اولماق شرت بايه ايراد، مالک غاي و کار، حد، حدنا و اقصانا تعايبه خدمت بديزگن حوزت و عزم ملی و ع اعلا ايلگدر .
- ۳ — بايو و اصول ايجون .

- ۱ : بورد اعصابسي جمع زنده و مهر و عزم ملی ک انکشاف ايجون لازمگن مرآتني درهده ايدر .
- ب : خصوصي و عومي مساجيل تربيت و ايقا، اديال و ايرجسک و سارو، کي تکلفاتي تربيت و ايجل ايدر .
- پديال و روح ايله، ساسمه و تازو، موسيک ايممسي و طيله تيلير .
- ج : حوزت و سادتک اعلا سي ايجون هر دولو مناسقات

۲ — بيل ايدر، تنگم، کجه درسلي ايجي، هنج سادت ملاني حله ايجک و هنج ايروزده مین اوجني .

و : انصا و عبادتک انکشاف و تاپمسي، هر روزله .

علا ايجرک و ايجان ايله . عزم ملی ايدر .

۳ — انکشاف و صلاحيت —

- ۴ — بوردک باش اولان هر روز، بلا استثنا اعصابسي اعل و ايلر . بوردک بيزر هنج انکشاف اولان و بوردک، ماسا و بوردک موقعا ايله، ماولتله بولانار، هنج ايجرک اوجني و بوردک .
- ۵ — اعصاب مالهک و طاق و طب عموميتک ايرابه ايج و عزم ملی ايرابه، ايج و ايلر .
- ۶ — اعصاب مالهک اولان ايجرک، ايج و ايلر .

۷ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م

- ۱ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۲ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۳ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۴ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۵ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۶ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۷ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۸ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۹ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۱۰ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۱۱ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م
- ۱۲ — اعصاب مالهک هر روزي شديک لاک ايلرک م

۳

۸ — هيت عموميه ج هيت اداره، هيت عموميه نك و اسطه اجرا ايدير .

هيت عموميه نك صلاحيت :

۹ — اساسي تقرير و تنظيم، نظاميه و تسيه و تعديل

دوسر اجرائيسي ايجون اجرائي تنظيم و کندي تاپمسي کي

چيتلرک نسايسنه ليدى الامجاب ايجراکي اختيار ايجک

منحصراً هيت عموميه نك صلاحيتي دز .

۱۰ — هيت عموميه نك ايج ايله بر وقتيره حالده اعقادنده ووز نامه :

۱ : بوم ايجمه عائد، وادک بنا کرمسي ،

ب : اداره هيتک ماملات، بوردک اوج ايج حسابي،

ج : هيت ادارتک ايجاني ،

د : بوردکسي تنظيم ايجک .

عقالتيه احتوا ايدر .

۱۱ — هيت عموميه هيت اداره طرفدن ايجمه دعوت و هيت اداره رئيسي معرفيه اداره ايدير .

۱۲ — هيت عموميه نك قرادسي اکثريت، معتقله ايله و بوردک بالکنر اسمايه عائد قرادسي مرعيتي نکان ايجرک

اقترااله مشروطدر .

اداره هيتي :

۱۳ — بورد اعصابسي هيت عموميه بال ايجمه راي

۴ ختله اکۆرت آراه کۆره دئی ذاک هنت اداره اولهوق آختاب

اولهوق هنت اداره آراه کۆره آراه کۆره برهین ، برکاتبه عحاسبه ، براداره مأموری تفریق ایدرلی .

۱۴ — هنت اداره رهین ، هنت عسوبه تک یئلی

یوروزک سرخص مسولیدور .

۱۵ — اداره هنتک مدت خذرهقی اوج ایدره مرادج آئی ناپتیده اعضانک دردی تبدیل ایدرلی . بونک ایچونده :

۱ : اول اسرهده ایقرا ایدرلیک هنت اداره ناک اوج

اعضای هنت عوبه طر قندن رای ختله آختاب اولهوق

وچقان اعضا بره کذایقی وچله درت اعضا آختاب اولهوق .

ب : جقانلر اولالار آختاب ایتک صلاحیتی مازوردر .

ج : جیقانلر آختاب ایدرلیک حقی عافله ایدرلی .

د : هنت اداره تک تبدلده کاتب عابرات و عجراتی ،

عاسب : قیودان ، مقبوضان ، سندان وارواق و عجراتی ،

اداره مأموری ده باتفه کندیسه مودوع ده بی باش آشیا

وسارهقی اوج کون طر زنده خانلریه دور ولسایم ایتکله

مکندور .

ه : هنت اداره اعضانندن بری وؤ برقاچی بلامدرت

صیراسیله درت آختاعده بوله ، پانلر ایله استغفا ایدرلیک بره

اک زنده رای قازانلار داخل اولورلی .

۱۶ — اداره هنتی علی المساده لاقل هنتده برده

دردیخی فصل

۲۰ — یوروزک زور داخل نظامی آراه هنتک

ترتیب وکنکلی هنت اداره ، تبدیل ودره هنت عسوبه تک

قراریه مالدور .

۲۱ — بود قنل اوق اولره رانله قاره قبول

ایدر . بونک هنتی عسوبه تک حقی دور .

ایلتاع ایدر وراحتاج فوق العاده فایزوسده بولورلیقی

زمانه یئس هنت اولره ایچابه دیوت ایدر .

۱۷ — اداره هنتی اکۆرت . ملته ایله آختاد قرار

وینتایا ایتکی آختاعده قنطیله قرار وریله یمن . وادک بئاد

کونجه یمن شهر نظر ایدر . یاخورد هنت اولهونک قرارله

هنت عسوبه دعوت اولهوق کیتب مذاکره اولور .

۱۸ — [همین یول آک برصمت وصلاحیت مخصوصه سی

ساز ارا حقی حظه بولور کورت بئر طلب ایدان وناغده

ظلمانه اسانان عاص حر کندر بونالار همین یول آک ایتک

کندی یئس ایچون آن آختاد ایدر وریله یمن بئاد

اعضای آره سیله جمعی غایسه وروان مع ایدر

عقده ووقاق اولور ووقیور بئر عخل هنت اقال وحر کول

ارککلای ایدرلر ؟ هنت عسوبه تک ایکن آختاعده تصدیق

ایتنلک اولوره قیدوری هنت اداره حه زین ایدرلیک

ایچون

• اوجینقی فصل •

— وارواق و مسارک —

۱۹ — منک مالیمی بوج آتیدور :

۱ : اعضانک مایه ایدرلیک

ب : تبرعات

ج : مؤسسان و نیربانک و مسامرک و مسافلی و